

Linda van Rijn

Zomernacht

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

Hoofdstuk 1

Als ik nog één keer mijn naam zou horen, zou ik gaan gillen.

Volgens de klok boven de deur was het twee minuten voor halfvijf, maar voor mijn gevoel waren de wijzers al uren niet meer verschoven. De lerarenkamer was gevuld met te veel mensen en de geur van oude koffie. Het was alsof de zuurstof niet alleen uit de ruimte, maar ook uit mezelf was gezogen. Ik wreef over mijn slapen.

‘Laurien, wat denk jij?’

Ik gilte natuurlijk niet bij het horen van mijn naam, maar veinsde interesse voor het rapport van Robbie Goelema uit 1B, dat voor mijn neus lag. In het beste geval kon ik over Robbie zeggen dat hij onopvallend was. Zo onopvallend dat ik nu moeite had om zijn gezicht voor me te zien, al lag dat waarschijnlijk meer aan de kloppende hoofdpijn die zich steeds duidelijker manifesteerde ter hoogte van mijn rechteroor dan aan het jongetje zelf.

‘Hij is in taal natuurlijk niet zo goed als in de exacte vakken, maar hij doet hard zijn best’, zei Harmen de Zwaan, de mentor van 1B, in een poging me mild te stemmen over de leerling. Hij

probeerde al de hele tijd te bewerkstelligen dat Robbie Goelema zou overgaan naar de tweede klas, maar vooralsnog was de rest van het team niet op zijn hand.

‘Misschien als hij teruggaat naar het vmbo’, had Bert Gerritsen, docent wiskunde, net voorgesteld, maar daarop had Harmen gereageerd met een hoongeluid. Het was daardoor even helemaal stilgevallen, tot Esther Hoeksema, sinds dit jaar conrector, met haar hoge stem de ongemakkelijke stilte had verbroken.

Nu voelde ik alle ogen op me gericht. Zoals altijd wanneer dat gebeurde, werd ik overvallen door ongemakkelijkheid. Vanuit mijn nek kroop er hitte over mijn huid omhoog en ik probeerde hard om niet te denken aan mijn hals die waarschijnlijk rood en vlekkerig werd. Een klas vol leerlingen – al dan niet geïnteresseerd in mijn les – kon ik best aan. Maar het leraarenkorps dat mij aankeek en verwachtte dat ik nu iets zinvols zou zeggen, was andere koek. De waarheid was dat ik het gewoon niet wist. Robbie Goelema stond precies een vijfenhalf voor Nederlands, wat in principe genoeg was. En verder voelde ik me niet geroepen – of misschien moest ik zeggen: gekwalificeerd – om te beslissen over zijn lot.

‘Ik, eh...’ begon ik. Ik schraapte mijn keel en zocht naar iets neutraals. ‘Zijn inzet is in elk geval erg groot’, zei ik uiteindelijk, frummelend aan het hoekje van het rapport. ‘Daar ligt het niet aan.’

‘Precies’, kwam Harmen er luid tussendoor. *‘My point exactly.’*

Ik wist niet zo goed waarom hij overschakelde op het Engels, aangezien ik Nederlands gaf en hij biologie, maar blijkbaar had hij het gevoel dat zijn punt sterker overkwam als het in een andere taal werd gemaakt. Ik knikte maar wat en zag tot mijn verwondering de wijzer daadwerkelijk een streepje verschuiven. Misschien zou er dan uiteindelijk toch nog een eind komen aan deze vergadering.

‘Laurien!’

Ik bleef staan toen ik mijn naam hoorde. Ik was zo dicht bij de uitgang dat ik de deurklink al bijna kon aanraken, en een moment lang zag ik mezelf voor me in een dramatische scène waarin ik mijn hand uitstak naar de klink en in slow motion werd terug gezogen de school in. Daarna schudde ik kort mijn hoofd om het nogal overdreven beeld kwijt te raken en draaide me om om te zien wie me had geroepen. Meteen

was ik milder gestemd. ‘Hai Patty.’

Mijn collega stond achter me en had een paar seconden nodig om op adem te komen. De kettingen om haar nek tingelden in het ritme van haar versnelde ademhaling. ‘Zo, jij loopt snel.’

Ik glimlachte maar wat. Omdat ik graag naar huis wil, was het antwoord dat ik misschien had kunnen geven, maar dat was natuurlijk niet erg aardig om te zeggen.

Patty nam een nieuwe ademteug. ‘Heb je even?’

Ik knikte. Natuurlijk had ik heus wel even tijd, want om eerlijk te zijn wachtten er nou ook weer niet zoveel mensen op me vanavond. Alleen mijn kat en die zou het wel overleven zonder mij.

‘Wat kan ik voor je doen?’ vroeg ik, mijn hoofd schuin. Ik mocht Patty graag. Ze was van oorsprong docente maatschappijleer, maar vulde tegenwoordig het grootste deel van haar uren in als decaan. De leerlingen waren erg op haar gesteld en ik begreep waarom. Ze gaf je onmiddellijk het gevoel dat je een medestander had, wat de reden ook was dat je haar hulp inriep. Ikzelf had natuurlijk niet bij haar aangeklopt, maar toch had ik me in het schooljaar dat bijna achter me lag vaak door haar gesteund

gevoeld. Al was het maar omdat ik wist dat ze echt luisterde wanneer ze vroeg hoe het met me ging en omdat ze me een paar keer nuttige tips had gegeven bij leerlingen die van alles interessant vonden, behalve de les Nederlands waarvoor ze in mijn lokaal zaten.

‘Ik vroeg me af hoe het met je gaat’, zei Patty. ‘Ik zag je vandaag lopen en toen viel het me op dat je er moe uitziet.’

‘O.’ Ik glimlachte weer, mijn natuurlijke reactie als ik niet echt een antwoord wist. ‘Slecht geslapen.’

‘Ja?’

Ik knikte. Het klopte ook, ik was afgelopen nacht om vier uur wakker geworden en had met geen mogelijkheid weer in slaap kunnen komen. Dat kwam vooral doordat er de seconde dat ik mijn ogen had geopend een gedachtestroom op gang was gekomen, die zich niet meer tot stilstand had laten brengen. Dit was me de afgelopen maanden vaker gebeurd dan ik van mezelf gewend was. Mijn moeder had laatst ook al wat bezorgd gevraagd of het wel goed met me ging, al deed de toon waarop ze dat vroeg vermoeden dat ik erbij liep als levend lijk. Toen ik in de spiegel had gekeken, had ik vastgesteld dat dat nu ook wel weer meeviel. Het was net na

het eerste mooie weekend van het jaar geweest en mijn huid bruinde altijd snel, dus feitelijk had ik er toen uitgezien alsof ik net een weekje op een zonnige bestemming had doorgebracht.

‘Je ogen staan moe’, had mijn moeder gezegd, en daar had ze waarschijnlijk wel gelijk in gehad. Mijn eerste jaar op het Van Egmond College was een stuk intensiever dan ik van tevoren had verwacht.

‘Tijd voor koffie?’ vroeg Patty nu aan me. Ik kon na die ellenlange vergadering geen koffie meer zien of ruiken, maar toch knikte ik. Uit de automaat in de lerarenkamer haalden we twee bekertjes koffie en daarna gingen we aan tafel zitten. Er was verder niemand.

‘Hoe was de vergadering?’ vroeg Patty.

Ik knikte voor ik antwoord gaf. ‘Oké. Eén leerling die sowieso doubleert, acht bespreekgevallen en verder gaan ze allemaal over naar volgend jaar.’ Ik grinnikte wat in mezelf en keek Patty aan. ‘Wat sommige van onze collega’s er niet van weerhoudt om veel te lang door te zeveren. We hadden een uur eerder klaar kunnen zijn, als je het mij vraagt.’

Patty lachte ook. ‘Ik weet precies wie je bedoelt.’

We hoefden geen namen uit te wisselen om

elkaar te begrijpen en even keken we elkaar in de ogen. Patty's blik werd vragend. 'Toe aan vakantie?'

'Ach', antwoordde ik, omdat ik eigenlijk geen antwoord wist. Ik keek naar mijn koffie en daarna naar mijn hand om het witte plastic bekertje. 'Op zich wel.'

Patty knikte. 'Het eerste jaar is altijd het zwaarst', zei ze, alsof dat een algemeen bekende regel was. 'Er komt zoveel op je af. Mensen denken vaak dat het onderwijs niet meer behelst dan voor een klas gaan staan en het lesboek voorlezen, maar zo werkt het niet.'

'Nee, zeg.' Ik blies een haarlok uit mijn gezicht en toen de lucht de pluk niet deed verschuiven, stopte ik hem alsnog achter mijn oor. 'Daar ben ik wel achter gekomen.'

Patty keek me aan, hield haar hoofd schuin en knipperde toen een paar keer. 'Maar vind je het leuk?'

Ik knikte, hoewel ik in mijn hoofd nog bezig was een antwoord te formuleren. 'De leerlingen zijn geweldig', zei ik toen. 'Natuurlijk zijn ze niet allemaal even makkelijk, maar het grootste deel is echt leuk. Het is gaaf om ze iets te leren en te zien dat ze het snappen en dat ze er iets mee doen.' Ik knikte nog maar een keer, als om

te laten merken dat ik dit wel echt meende. Het was ook zo: het contact met de leerlingen was zo leuk. Natuurlijk zaten er lastpakken tussen, maar het grootste deel was enthousiast, betrokken en bereid om te werken. Vrijwel elke dag werd ik verrast door een slimme opmerking of een uitspraak die liet merken dat die pubers echt humor hadden.

‘Maar?’ vroeg Patty, die de twijfel in mijn woorden had opgemerkt.

Ik had even tijd nodig om een antwoord te formuleren, maar uiteindelijk blies ik mijn adem uit en haalde mijn schouders op. ‘Ik denk dat het gewoon tijd kost om wat meer overwicht te krijgen’, zei ik toen. ‘En dan bedoel ik niet zozeer bij de leerlingen.’

Binnen de vakgroep Nederlands was ik verreweg de jongste – en ook binnen het gehele docentenkorps hoorde ik samen met twee docenten lichamelijke opvoeding tot het jongste deel – en ik had vaak het idee dat ik me moest bewijzen. Er waren regelmatig discussies over de invulling van de lesstof, en ik mocht dan jong zijn, dat betekende niet dat ik daar geen ideeën over had. Maar toen ik die tijdens een vakgroepvergadering hardop uitsprak, had Berend Knip, het vakgroepshoofd, me aangekeken alsof

ik had voorgesteld de school in de fik te zetten en met z'n allen naar de Kaaimaneilanden te verhuizen. Wat vreemd was, want van de andere docenten had ik bijval gekregen. Ik vond nog steeds dat ik gelijk had. Wat was er nou op tegen om de leerlingen meer vrijheid te geven bij het kiezen van de boeken die ze wilden lezen? De landelijke richtlijnen boden die vrijheid en het ging er in mijn ogen niet om wat de kinderen lazen, als ze maar lazen. Het was immers een grote uitdaging de pubers te bewegen een boek te pakken en het zou aanzienlijk helpen als de lijst met toegestane titels werd uitgebreid. Dat die boeken volgens de richtlijnen van een verstokt literair fossiel nooit het levenslicht hadden mogen zien, deed in mijn ogen niet ter zake.

Oké, ik had die term fossiel niet moeten gebruiken, dat wist ik ook wel. Het was niet eens echt wat voor mij om me zo op te stellen, maar het onderwerp ging me aan het hart. Na de vergadering had Berend me gevraagd te blijven en hij had me in duidelijke taal te kennen gegeven dat hij het niet accepteerde dat hij werd tegengesproken en al helemaal niet door een snotneus – zijn woorden. Ik was die middag met tranen in mijn ogen naar huis gefietst.